

De draak van Da Vinci

BASISPLAN vakgerichte doelen

titel	De draak van Da Vinci
groep	3 – 4
onderwerp	draak, vleermuis, reptiel, insect
vlak/ruimtelijk	ruimtelijk
beeldaspect	ruimte (ruimte instekende vorm), vorm (samengestelde vorm), textuur (huid)
materiaal/techniek	boetsen met grove chamotte
type les	voorstelling
vakgebied	natuur en techniek, kunst
Opdracht <i>De beeldende probleemstelling</i>	Boetseer van grove chamotteklei een draak met open bek. Geef de draak een angstaanjagend karakter door delen van bestaande dieren te gebruiken en de huid te bewerken.
Betekenis	De kinderen weten dat: -Leonardo da Vinci een schilder, architect en uitvinder was -da Vinci lang geleden leefde -hij voor een draak op een schild gebruik maakte van insecten, vleermuizen en reptielen -draken fantasiedieren zijn maar kenmerken van echte dieren hebben
Vorm	De kinderen maken een ruimtelijke massieve vorm waarbij ze gebruik maken van allerlei delen van andere dieren. Ze letten ook goed op de textuur: hoe voelt de huid van de draak aan.
Materiaal	De kinderen gebruiken: grove chamotteklei, bakjes water, spatels, penselen, koper- en bronsverf. Daarnaast heb je een bakoven en bakstenen nodig. Voor de ontwerpschets heb je papier en een zwarte pen nodig.
Beschouwing	De kinderen kijken naar afbeeldingen van hagedissen, insecten en vleermuizen. Ze leren wat de uiterlijke kenmerken zijn: specifieke vormen, kleuren en huid van de dieren. Ze leren ook dat verschillende onderdelen een specifieke functie hebben.
Werkwijze	De kinderen leren dat: -je klei eerst goed moet kneden -je vormen uit de klei kan trekken, maar ze ook uit het blok kan snijden en op een andere plaats weer vastzetten -dat je met spatels de klei kan bewerken: glad ruw met ribbels, bultjes, deukjes, rimpels uitsteeksels enz.
Onderzoek	De kinderen onderzoeken: -hoe ze een tekening ruimtelijk kunnen maken (van vlak naar iets dat 6 kanten heeft) -hoe ze uit klei specifieke diervormen kunnen halen -hoe ze het oppervlak kunnen bewerken tot een voelbare huid -hoe ze de draak angstaanjagend kunnen maken

Organisatie

In de klas is een kijktafel over het leven en werk van Leonardo da Vinci ingericht. De meeste spullen hebben de kinderen zelf verzameld. Er staan spulletjes als een afbeelding van de Mona Lisa, plastic draakjes, boeken over da Vinci, vliegtuigjes e.d.

Oriëntatiefase

Introduceren

Vertel het verhaal over de jonge Leonardo:
Leonardo werd geboren in de buurt van het dorp Vinci, vlakbij Florence in Italië. In 1452, het geboortjaar van Leonardo, werkte de mensen nog op het platteland. Er waren weinig grote steden. Er was veel aan het veranderen in de wereld. Een gouden eeuw was op komst – de periode die we Renaissance noemen dat wedergeboorte betekent. De jonge Leonardo wist nog weinig af van deze grote gebeurtenissen. Hij groeide op in Toscane, omgeven door wijngaarden, olijfbomen, bloemen en dieren. Hij schreef later over zijn vroegste herinnering: Ik lag in mijn wieg toe een reusachtige zwarte havik omlaag door en met de staart zijn mond aanraakte. Net als de boeren in het dorp zag hij dit later als een voorteken dat hij belangrijk zou worden. Leonardo's talent viel al vroeg op. Op een dag vroeg zijn vader hem als geschenk voor een boer een afbeelding op een houten schild te schilderen. Hij verwachtte iets eenvoudigs, maar de jongen wilde iets anders. Met hagedissen, insecten en vleermuizen als model schilderde hij een angstaanjagende draak met een open bek. Toen zijn vader de afbeelding zag, besepte hij dat die heel bijzonder was. Hij kocht voor de boer een goedkoop schild en verkocht stilletjes Leonardo's werk aan een koopman in Florence voor het hoge bedrag van 100 dukaten. De koopman verkocht het later voor 300 dukaten.

Informereren

Bekijk de afbeeldingen van hagedissen, insecten en vleermuizen. *Wat zijn de uiterlijke kenmerken van de verschillende dieren? Wat valt je op? Wat kan je vertellen over de vormen, de kleuren en de texturen? Waarom heeft een vleermuis die specifieke vorm? Wat kan je bijvoorbeeld met die vleugels? Waarvoor zouden die kleefpoten zijn? Wat doe je met een kleeftong?*

Instrueren

Stel je nu voor dat je uit deze drie dieren een angstaanjagende draak met een open bek moet maken. *Hoe zou die er uit zien? Welke onderdelen van de afbeeldingen wil je gebruiken? Wijs ze maar aan?*

Leg uit dat een angstaanjagende draak gaan maken. Vertel wat de eisen zijn (zie beeldende probleemstelling). De kinderen gaan eerst een schets van de draak maken op papier. Daarna pakken ze klei die ze goed kneden. Laat zien hoe je een homp of blok omvormt. Je kan er allerlei vormen uittrekken. Je kan ook delen weghalen en op een andere plaats weer vastzetten. Doe voor hoe je losse stukken vastdrukt. Toon ook voorbeelden van bewerkingen die ze voor de huid kunnen gebruiken: met de spatel kan je delen heel glad maken, maar je kan ook in de klei krassen, gleuven maken, je kan rimpels, knobbels en uitsteeksels bevestigen. Kijk voor de techniek ook naar de Bevokaart: boetseren I. Alle draken worden in de oven gebakken. Daarna werken de kinderen ze af door ze op een sokkel (een baksteen) te plaatsen en te beschilderen met koper- of bronsverf. Zo krijgen de draken een statig en imposant uiterlijk.

Uitvoeringsfase

Begeleid de kinderen met de volgende reflectievragen: *Wat voor een draak ga je maken? Welke onderdelen van andere dieren ga je gebruiken? Kijk nog eens goed naar de afbeeldingen. Hoe kan je die vorm ruimtelijk maken? Hoe kan je dat onderdeel goed vastzetten? Wat kan je doen om de draak angstaanjagend te maken? Hoe ga je de huid bewerken? Welke manieren heb je nog meer om de huid ruw, glad,*

ribbelig, bobbelig, rimpelig te maken?

**Nabeschouwings
fase**

Zet alle draken bij elkaar, wellicht als onderdeel van een tentoonstelling over Leonardo da Vinci. Bij het bespreken kan je de volgende kijkvragen gebruiken: *Wijs eens een draak aan die je heel angstaanjagend vindt. Waarom vind je dat? Wie herkent in deze draak onderdelen van andere dieren? Welke? Wat kan je vertellen over de huid van deze draak? Wie ziet een draak die heel veel verschillende huidsoorten heeft? Hoe denk je, zijn de verschillende oppervlakten gemaakt? Wat vond je moeilijk aan deze opdracht? Nu je alle draken hebt gezien, wat zou je dan aan je eigen draak willen veranderen?*

**Accenten of
opmerkingen**

Site voor afbeeldingen en informatie:
http://en.wikipedia.org/wiki/Leonardo_da_Vinci
Ook in boeken over Leonardo da Vinci kan je veel beeldmateriaal vinden.
Voor afbeeldingen van vleermuizen:
www.vleermuis.net
www.vleermuissitevoorkids.telebyte.nl